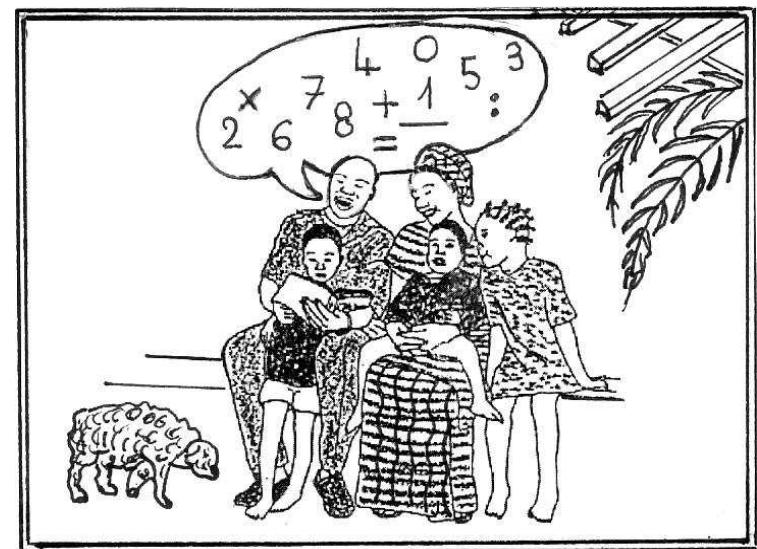

**Bagó sukúru tákárará akóntaá nka,
gbetére nka**

Prix :

Bagó

Adolíyanbaá tákárará kadzé yé gbetére íka
yá fé akóntaá wúlító na Bagó tíwɔ.

Kaá wúlí :

- Kalátó na mɔrɔsító mɔsi yábaá faala (0) álı́ ákoo na kákaari (29).
- Akóntaá qasítɔníjɛ.
- Kpínató na ŋjóńsító.
- Bulímo na kpérétó.
- Tɔntómɔ kalátó ka mì na n̊ yε akóntaá.

Ce livre d'alphabétisation est le premier tome du cours de calcul en langue bago.

Il enseigne :

- La lecture et l'écriture des nombres de 0 à 29.
- Les symboles de mathématiques.
- L'addition et la soustraction.
- La multiplication et la division.
- La résolution de petits problèmes.

**Bagó sukúru tákárará akóntaá íka,
gbetére íka**

Livre de calcul, tome 1, pour l'alphabétisation
(en langue bago)

Baá lísíyá tákárará kadzé bisíre na bagó tíwɔ:
AKASÍ Básáru
KOKOSÓRÉ Kásímu

Livre original « Cours de calcul tome 1 »
en français, développé par ROOSEN Marie-Rose,
SIL Togo-Bénin

Illustrations adaptées par ROOSEN Marie-Rose

Association pour la Promotion
de la Langue Bago-Kusuntu

Edition préliminaire (50 exemplaires)

© 2014 SIL Togo et APLBK

Akóntaá tákárará kadzé wílí :

1. Kalátó na mɔrɔsító yábásé na akóntaá qasítɔníŋe.
2. Đolító fé kpínató, fé ŋjóńsító, fé bulímo, fé kperétó.

Dzuńtɔ tvrv tvrv saláa tvvle.

Marító.

1. Dzuńtɔ qolító mɔsi yábáa kaarı (1) álı kákaarı (9), ka kpína yábáa faala (0).
2. Dzuńtɔ qolító fé kpínató mɔsi yábáa faala (0) álı kákaarı (9).
3. Tɔntómɔ kalátó ka mı na n̄ ye akóntaá fé kpínató.
4. Dzuńtɔ qolító fé ŋjóńsító mɔsi yábáa faala (0) álı kákaarı (9).
5. Tɔntómɔ kalátó ka mı na n̄ ye akóntaá fé ŋjóńsító.
6. Dzuńtɔ qolító mɔsi yábáa saláa (10) álı ákoo na kákaarı (29) na kpínató yéto.
7. Dzuńtɔ qolító fé ŋjóńsító mɔsi yábáa saláa (10) álı ákoo na kákaarı (29) na tɔntómɔ kalátó ka mı na n̄ ye akóntaá.
8. Tókósító.
9. Dzuńtɔ qolító fé bulímo mɔsi yábáa faala (0) álı ákoo na kákaarı (29) tɔntómɔ kalátó ka mı na n̄ ye akóntaá.
10. Dzuńtɔ qolító fé kperétó mɔsi yábáa faala (0) álı ákoo na kákaarı (29).
11. Tɔntómɔ kalátó ka mı na n̄ ye akóntaá fé kperétó.
12. Tókósító feéfeé.

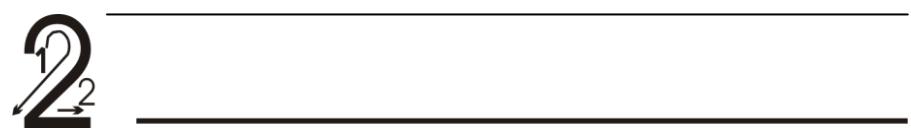
Dzińtɔ 1

Dzińtɔ dólítɔ məsi yábáa kaarı (1) álı kákaaři (9),
ka kpína yábáa faala (0).

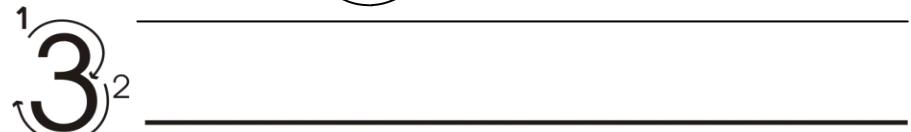
kaarı

sule

sitooro

9 bulímo 1 bu lí 9	10 bulímo 1 bu lí 10
9 bulímo 2 bu lí 18	10 bulímo 2 bu lí 20
9 bulímo 3 bu lí 27	10 bulímo 3 bu lí 30
9 bulímo 4 bu lí 36	10 bulímo 4 bu lí 40
9 bulímo 5 bu lí 45	10 bulímo 5 bu lí 50
9 bulímo 6 bu lí 54	10 bulímo 6 bu lí 60
9 bulímo 7 bu lí 63	10 bulímo 7 bu lí 70
9 bulímo 8 bu lí 72	10 bulímo 8 bu lí 80
9 bulímo 9 bu lí 81	10 bulímo 9 bu lí 90
9 bulímo 10 bu lí 90	10 bulímo 10 bu lí 100

Mōrisi yábáa saláa (10) álı ákoo na kákaaři (29).

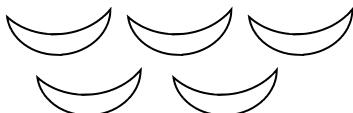
10 saláa	20 ákoo
11 saláa kaarı	21 ákoo na kaarı
12 saláa sulę	22 ákoo na sulę
13 saláa sitooro	23 ákoo na sitooro
14 saláa sínásá	24 ákoo na sínásá
15 saláa sunú	25 ákoo na sunú
16 saláa lüdzv	26 ákoo na lüdzv
17 saláa lvnle	27 ákoo na lvnle
18 saláa qikpeere	28 ákoo na qikpeere
19 saláa kákaaři	29 ákoo na kákaaři

súnásá

1
↓
L
2 →
3

súnú

2
1
5
3

lúdzv

1
6
2

5 bulímo 1 bu lí 5
5 bulímo 2 bu lí 10
5 bulímo 3 bu lí 15
5 bulímo 4 bu lí 20
5 bulímo 5 bu lí 25
5 bulímo 6 bu lí 30
5 bulímo 7 bu lí 35
5 bulímo 8 bu lí 40
5 bulímo 9 bu lí 45
5 bulímo 10 bu lí 50

7 bulímo 1 bu lí 7
7 bulímo 2 bu lí 14
7 bulímo 3 bu lí 21
7 bulímo 4 bu lí 28
7 bulímo 5 bu lí 35
7 bulímo 6 bu lí 42
7 bulímo 7 bu lí 49
7 bulímo 8 bu lí 56
7 bulímo 9 bu lí 63
7 bulímo 10 bu lí 70

6 bulímo 1 bu lí 6
6 bulímo 2 bu lí 12
6 bulímo 3 bu lí 18
6 bulímo 4 bu lí 24
6 bulímo 5 bu lí 30
6 bulímo 6 bu lí 36
6 bulímo 7 bu lí 42
6 bulímo 8 bu lí 48
6 bulímo 9 bu lí 54
6 bulímo 10 bu lí 60

8 bulímo 1 bu lí 8
8 bulímo 2 bu lí 16
8 bulímo 3 bu lí 24
8 bulímo 4 bu lí 32
8 bulímo 5 bu lí 40
8 bulímo 6 bu lí 48
8 bulímo 7 bu lí 56
8 bulímo 8 bu lí 64
8 bulímo 9 bu lí 72
8 bulímo 10 bu lí 80

Bulímo dzíntɔ

1 bulímo 1 bu lí 1	2 bulímo 1 bu lí 2
1 bulímo 2 bu lí 2	2 bulímo 2 bu lí 4
1 bulímo 3 bu lí 3	2 bulímo 3 bu lí 6
1 bulímo 4 bu lí 4	2 bulímo 4 bu lí 8
1 bulímo 5 bu lí 5	2 bulímo 5 bu lí 10
1 bulímo 6 bu lí 6	2 bulímo 6 bu lí 12
1 bulímo 7 bu lí 7	2 bulímo 7 bu lí 14
1 bulímo 8 bu lí 8	2 bulímo 8 bu lí 16
1 bulímo 9 bu lí 9	2 bulímo 9 bu lí 18
1 bulímo 10 bu lí 10	2 bulímo 10 bu lí 20

3 bulímo 1 bu lí 3	4 bulímo 1 bu lí 4
3 bulímo 2 bu lí 6	4 bulímo 2 bu lí 8
3 bulímo 3 bu lí 9	4 bulímo 3 bu lí 12
3 bulímo 4 bu lí 12	4 bulímo 4 bu lí 16
3 bulímo 5 bu lí 15	4 bulímo 5 bu lí 20
3 bulímo 6 bu lí 18	4 bulímo 6 bu lí 24
3 bulímo 7 bu lí 21	4 bulímo 7 bu lí 28
3 bulímo 8 bu lí 24	4 bulímo 8 bu lí 32
3 bulímo 9 bu lí 27	4 bulímo 9 bu lí 36
3 bulímo 10 bu lí 30	4 bulímo 10 bu lí 40

lvnle

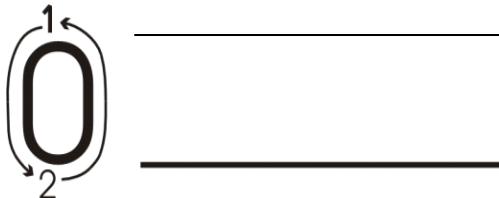
dikpeere

kákaari

faala

1 2 3 4 5

6 7 8 9 0

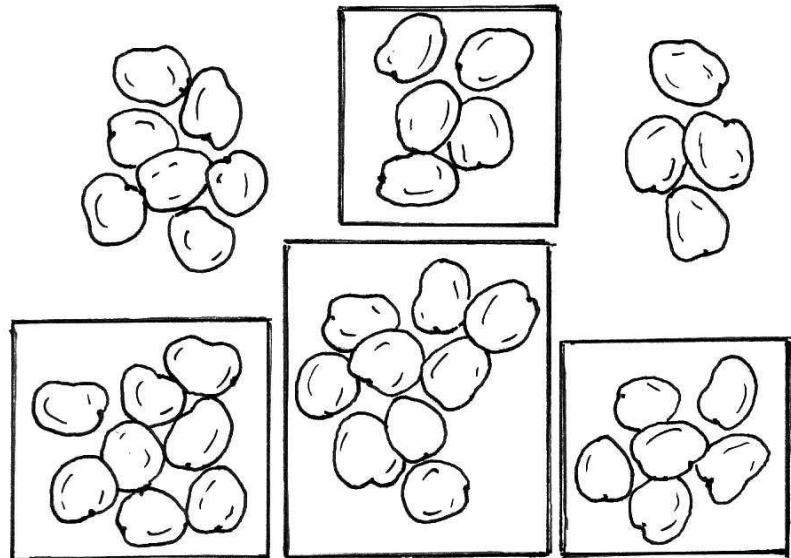
1 2 3 4 5

6 7 8 9 0

4. Ma wená bíya banásá lí ma-á gé má kpere fé bε
máńgosé seé má káláa kótókótósé sí me feé.
Máńgosé siumí ma-á yála ka fé ma-vú báñú ?

5. Ma-máńgosé sínásá bɔsó. Máńgosé siumí ká
fé me má kpere ?

6. Máńgosé siumí vuúna baaní yúku ?

Yé ka gε

1. Í mɔrɔsí máñgosé sé nòó wána goóre bándí me.
2. Í mɔrɔsí ka beresi ná máñgosé yábáa tútvíka
kalátɔ ka telı ná bénka.
3. Máñgosé siumí wáána kótókótósé seé feé bá
kaaríyá ka dɔj me ?

Dziúntɔ 2

**Dziúntɔ qolítɔ fé kpínatɔ mɔsí yábáa faala (0)
álı kákaaṛı (9).**

Đí qoli séé baá yé akóntaá kpínatɔ níka :

Kpínatɔ qasítɔ :

- + Kaarítɔ tuvle kóro dójó gbarágbará me wılí
akóntaá kpínatɔ níka.
- = Kaarítɔ tuvle físa dójóló gbarara gbarara wılí bɔ́
akóntaá líyá.

Đí qoli séé baá yé akóntaá kpínatɔ níka.

$$\begin{array}{ccc}
 \boxed{\text{fish}} & + & \boxed{\text{fish}} = \boxed{\text{fish fish}}
 \end{array}$$

2 + 1 = 3

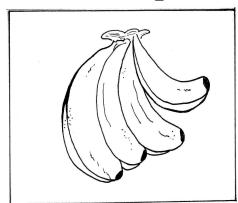
tuvle ló ba kpína kurv bu yé tutooro

$$\begin{array}{ccc}
 \boxed{\text{onions}} & + & \boxed{\text{onions}} = \boxed{\text{onions onions}}
 \end{array}$$

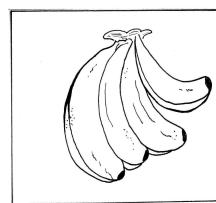
sitooro ló ba kpína sitooro bu yé ludzu

$$+ =$$

Ye akóntaá kpínatō ñka.

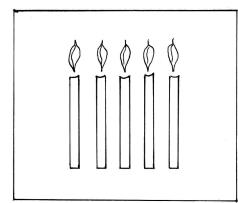

+

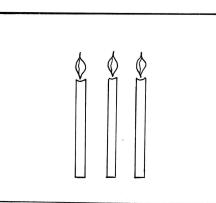

=

_____ _____

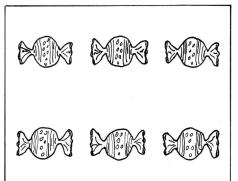

+

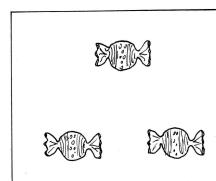

=

_____ _____

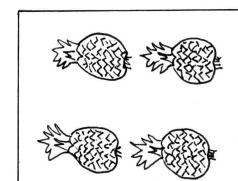

+

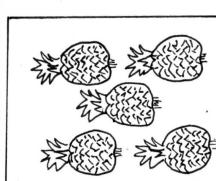

=

_____ _____

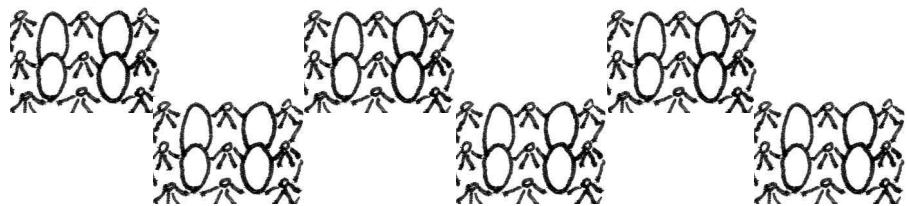
+

=

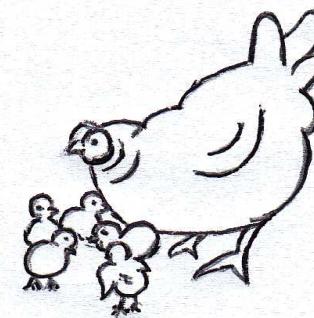
_____ _____

1. Kala yáláná ñaá má kú wá gogó me ? _____

Ma-á gé sì ma-kédzinbína ñanásá báñ yáláná ñaá
má kaláa na ñá kuñ ñé. Yáláná yábáa karíkpákpa ba
dú fé kédzinbíre bándé sì dí báñ. Yáláná ñaamí ma
dú fé kédzinbíre bandé sì dí báñ ? _____

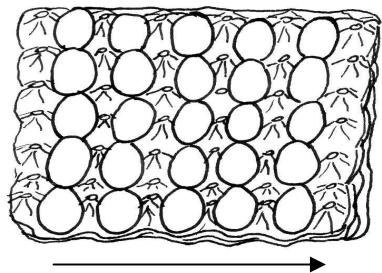
2. Kala kédzinbíse afáa wári. Súmí sì we ? _____

Ma wéná kédzinbína ñaanú gogóo me.
Kédzinbíre bandí wéná kédzinbísee sunú.
Kédzinbíse sí feé yé sumí ? _____

Yε ka ge

1. Tíwɔ bíya dikpeere wáána ma-vaníŋe mε. Bíya lúdzv wε ma-vandíwo mε. Tíwɔ bíya baamí káá ma-vanméére mε ?

2. Yáláná ḥaamí wáána tántɔ mε ?

Yáláná ḥaamí wáána dzeémúŋe mε ?

Akóntaá gboóníŋe tvułe antú baá yála ka yε ná na bá yúkú yáláná yábáa ?

Yáláná ḥaamí wáána adákáa mε ?

Yε akóntaá kpínatɔ nka.

$1 + 1 = 2$

$1 + 2 = 3$

$1 + 3 = 4$

$1 + 4 =$

$2 + 5 =$

$2 + 6 =$

$1 + 8 =$

$3 + 0 =$

$3 + 4 =$

$2 + 3 =$

$4 + 2 =$

$3 + 5 =$

$2 + 7 =$

$5 + 0 =$

$6 + 0 =$

$4 + 0 =$

$3 + 6 =$

$7 + 1 =$

$4 + 4 =$

$2 + 7 =$

$4 + 5 =$

$2 + 5 =$

$8 + 0 =$

$1 + 8 =$

$9 + 0 =$

$2 + 2 =$

$3 + 3 =$

Yε akόntaá kpínatɔ́ níka.

$$\begin{array}{r} 4 \\ + 2 \\ \hline = 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \\ + 4 \\ \hline = 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1 \\ + 4 \\ \hline = 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \\ + 1 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \\ + 5 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \\ + 2 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 \\ + 2 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \\ + 4 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 \\ + 3 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \\ + 2 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \\ + 1 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \\ + 7 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8 \\ + 1 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 \\ + 0 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \\ + 3 \\ \hline = \end{array}$$

Yε ka gε

1. Ma wená túníñé bíya saláa batooro. Lüdzv we
ma-vanméére me. Baamí káa ma-vandíwo me ?

2. Í tənsı yábásə seé káa :

1 ____ 3 ____ ____ ____ 7 ____ ____

Í təŋ yábáa kaá kənì mìnísí lüdzv tñi. ____

Í təŋ yábáa kaá fú wá lunle. ____

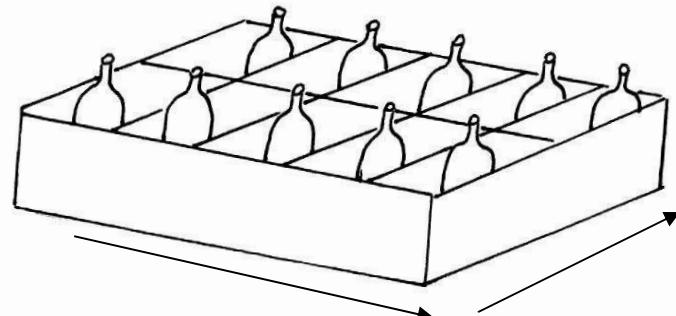
Í təŋ yábáa kaá wáána sitooro na sunú lekína me. ____

Í təŋ yábáa kaá kənì mìnísí kákäarì tñi. ____

Í təŋ yábáa kaá fú wá díkpeere. ____

Í təŋ yábáa kaá wáána díkpeere na saláa lekína me. ____

Dziúntɔ 12
Tɔkósiṭɔ feéfeé

Dzeémóŋé

Tántɔ

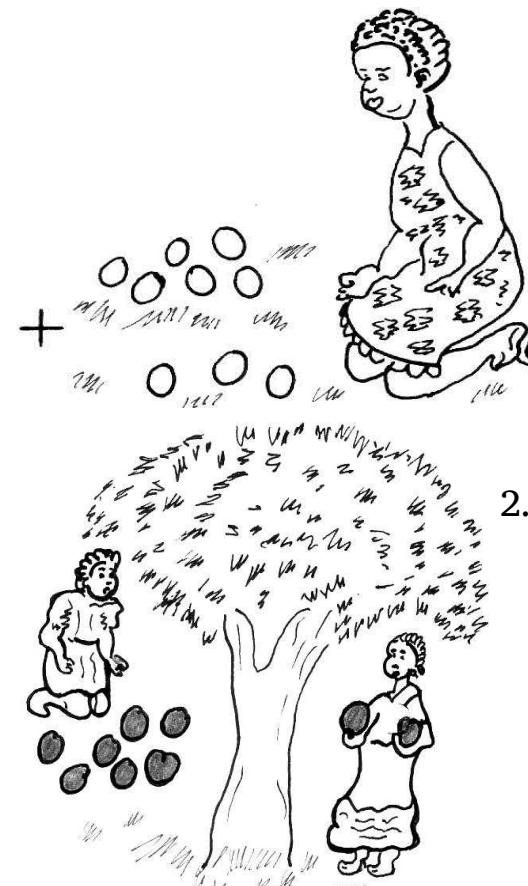
Kpálábásé sumí wáána fɔkoló atáñá nkɔ́ me ?

Kpálábásé sumí wáána fɔkoló adzeéñá nkɔ́ me ?

Bu akónthaá na n̄ dzuij kpálábásé yábáa aqákaá
me. Fú akónthaá gboóníje tuvle tɔ́ n-n yálá ka ye
na n̄ yúkú bu yábáa feé.

Dziúntɔ 3
Tɔntómɔ kalátɔ ka m̄i na n̄ ye akónthaá fé kpínatɔ.

1. Ðe ma-afá kú yáláná lüdzv.
Dza, o kú yáláná ḷatooro.
Yáláná ḷaamí o kú feé feé ?

$$6 + 3 = 9$$

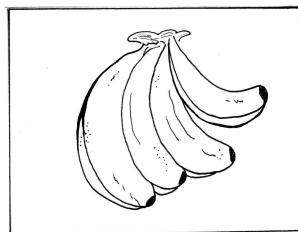
2. Raftyá kpá
mángosé lunle.
O-đesí kpá
mángosé sulé.
Mángosé sumí
bu yé bu feé ?

$$7 + 2 = 9$$

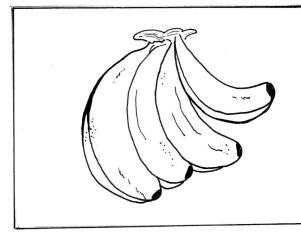
3. Aminá nyáj akqdúsé sunásá.

Fatí ró nyáj akqdúsé sunásá.

Akqdúsé suní ba feé nyáj ?

+

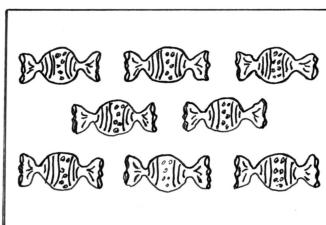

_____ _____ =

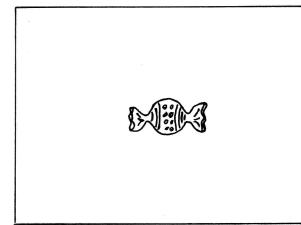
4. Ma-qevú wená bɔnbońsé qikpeere o-vanóo

vandíwo me. O-vanóo méére me, o wená

karikpákpá. O-vaníje tunóo tuyle me bɔnbońsé suní o wena ?

+

_____ _____ =

4. Awilíyaŋjó wená sukúru bíya ákoo na qikpeere o-sukúru nɔnóo me. O kperé sukúru bíya ákoo na qikpeere bá goóna janásá gbarágbará. Sukúru bíya baamí o wená goóre qarikpákpá me ?

5. Ði wená nɔníje tutooro bóre me. Ði wená fitíla karasíñse sitooto ró. Fitíla karasíñse suní bá yála ka qú nɔnóo báñkú me ?

6. Faqílá yé qaburú fé bóóna natooro. O wená

kúdzoníje saláa qikpeere bu feé. O kperé

kúdzoníje tú saláa qikpeere goóna natooro gbarágbará. Goóre bándí wená kúdzoníje tuumí ?

Dziúntɔ 11

Tɔntómɔ kalátɔ ka mì na n̄ ye akóntaá fé kperéto.

1. Ma-afá wéná timátisé saláa sùle nyaíntɔ.

ɔ-kpatíya ló o dój goóna ḥaale gbarágbará.

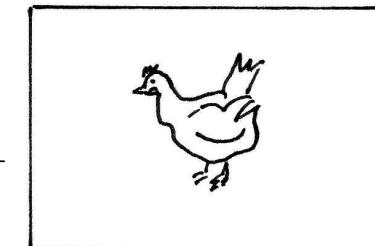
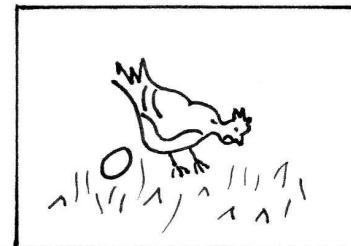
Timátisé sùmí wáána goóre ḥaríkpákpa me ?

2. Ma wéná séndíri bóre bíya ákoo na banásá
wáána bv me. Ma dój séndírisé sí goóna ḥatooro
gbarágbará. Séndírisé sùmí yé goóre bándé me ?

3. Ma-tádzanú wéná nemiribíse ákoo na sunásá.
ɔ-́ gé ó kpere sí gbarágbará fé ɔ-bíya lüdzv.
Nemiribíse sùmí ɔ-́ fé ɔ-bíya báamí ba nóo
lüdzv ?

5. Kádzinbíre dú yále ḥarí dɛ. Dza, dì tá dú bóo.

Yáláná ḥaamí kádzinbíre dí dú ?

6. Mariyáma wéná dzoónjúnáa baale na ḥesínáa
batooro. ɔ-ḥesínáa na ɔ-dzoónjúnáa feé yé baamí ?

7. Ma-afá lém kóósésé sūnásá fé o-bíya banásá.

Ma-ðesí bíbíya batooro kɔní bómé lóó ma-afá lém sitooro kpína. Kóósésé sūmí o lém feé ?

Yε akóntaá.

$$\begin{array}{r} 6 \mid 2 \\ - 6 \mid 3 \\ = 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \mid 3 \\ - 3 \mid 1 \\ = 0 \end{array}$$

$$4 : 2 =$$

$$\begin{array}{r} 4 \mid 2 \\ \hline \end{array}$$

$$5 : 1 =$$

$$\begin{array}{r} 5 \mid 1 \\ \hline \end{array}$$

$$6 : 3 =$$

$$\begin{array}{r} 6 \mid 3 \\ \hline \end{array}$$

8. Falílátu kú kúdzoo goóna ñanásá. Ló o kpína goóre. Kúdzoo goóna ñaamí Falílátu kú ?

$$8 : 4 =$$

$$\begin{array}{r} 8 \mid 4 \\ \hline \end{array}$$

$$9 : 3 =$$

$$\begin{array}{r} 9 \mid 3 \\ \hline \end{array}$$

$$20 : 5 =$$

$$\begin{array}{r} 20 \mid 5 \\ \hline \end{array}$$

9. Náðiyátu atá lé fé-í tákárarásé sūle. O-afá lé fé-í tákárarásé sitooro. Tákárarásé sūmí Náðiyátu wéná ?

$$15 : 3 =$$

$$\begin{array}{r} 15 \mid 3 \\ \hline \end{array}$$

$$16 : 4 =$$

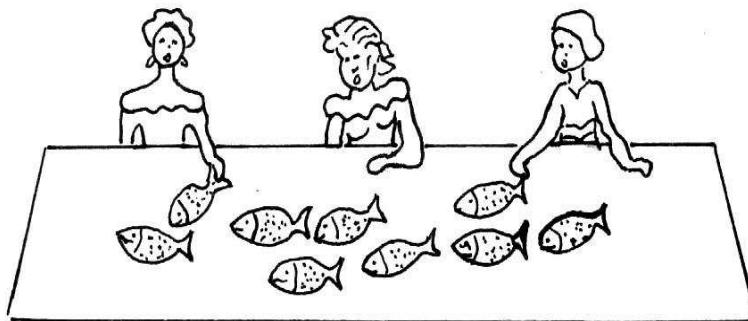
$$\begin{array}{r} 16 \mid 4 \\ \hline \end{array}$$

$$28 : 7 =$$

$$\begin{array}{r} 28 \mid 7 \\ \hline \end{array}$$

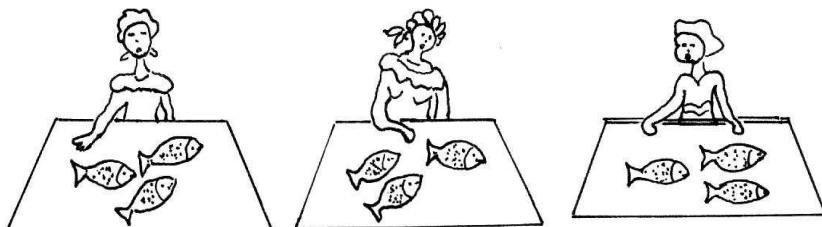
Áláa batooro wéná vinántóníjé kákvvuru tébiri ló.

Ba yásı dójó lí baaní wéná faádzé o-kpatíya. Ba kperé dójó vinántóníjé kákvvuru tú gbarágbará.

$$\begin{array}{r} 9 \mid 3 \\ - 9 \\ \hline = 0 \end{array}$$

Fé akóntaá yéto qaaawu lí, kperéto me baá qasí na tósító tvule :

$$9 : 3 = 3$$

Bá kperé kákaari goóna butooro bu lí butooro.

Dziúntó 4

Dziúntó qolító fé ηjónsító mɔsi yábáa faala (0) álı kákaari (9).

ηjónsító qasító :

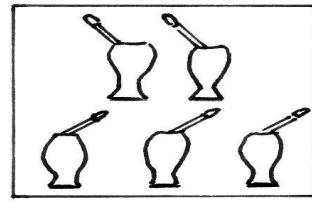
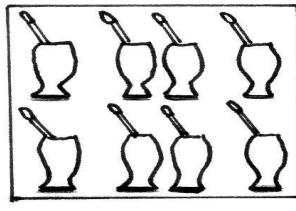
- Kaarító turukpákpá tóó físa wúlí ηjónsító.
- = Kaarító tvule físa dójóló gbarara gbarara wúlí boó akóntaá líyá.

	-		=	
3	-	2	=	1

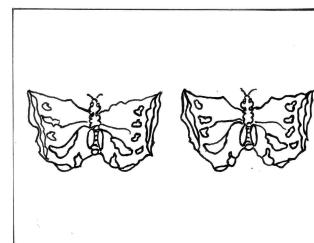
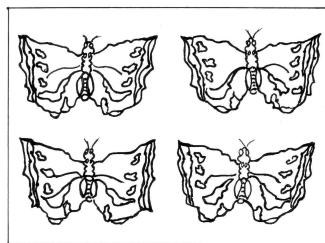
tutooro lí ba lísí tvule bu ká kurukpákpá

	-		=	
6	-	3	=	3

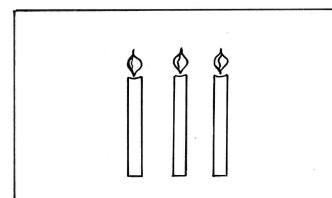
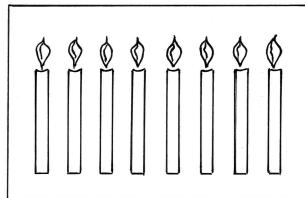
ludzu lí ba lísí sitooro bu ká sitooro

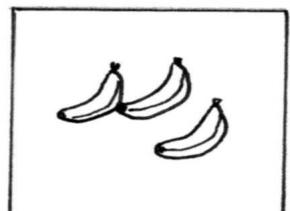
_____ _____ =

_____ _____ =

_____ _____ =

_____ _____ =

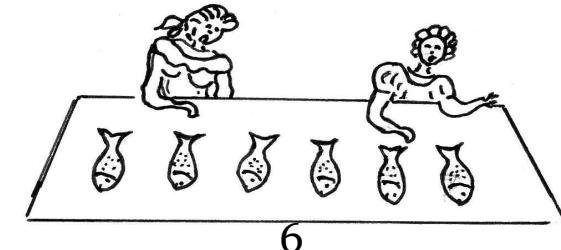
Dziúntɔ 10

Dziúntɔ dolítɔ fé kperéttɔ mɔsi yábáa faala (0) áli akóo na kákaari (29).

Áláa baale wéná vinántɔníjɛ ludzu tébiri lí.

Ba yásı dójjɔ lí baaní wéná ɔ-ńbɔ.

Ba kperé dójjɔ vinántɔníjɛ ludzu tú gbarágbará.

6

Kperéttɔ qasítɔ

Kperéttɔ yé
dóntɔ gbarágbará.

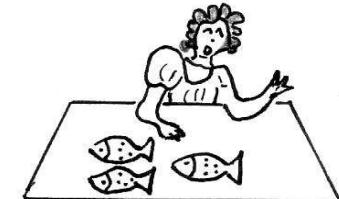
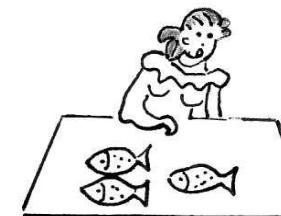
—

$$\begin{array}{r} 6 \\ - 6 \\ \hline 0 \end{array}$$

Fé akóntaá yéttɔ qaaawu lí, kperéttɔ me baá qasí na tósítɔ tuvle :

$$6 : 2 = 3$$

Bá kpere ludzu goóna ɳaale bu lí butoro.

4. Ma wená mésési bóóna ɳanasá. Bóre bándí me
ma kalá mésési bíya baanú. Mésési bíya baamí
bu yé bu feé ?

Ye akónthaá ɳjósító ñka.

$$1 - 1 = 0$$

$$2 - 1 = 1$$

$$4 - 3 = 1$$

$$3 - 1 =$$

$$4 - 1 =$$

$$3 - 2 =$$

$$5 - 1 =$$

$$7 - 1 =$$

$$7 - 4 =$$

5. Máńgo tínijé tunásá we fúwa me. Máńgo tíwɔ
báŋkú lí ma-dzoónju tókolí máńgosé lúdzv.
Máńgosé siumí ma-dzoónju tókolí feé ?

$$5 - 2 =$$

$$2 - 2 =$$

$$5 - 0 =$$

$$3 - 3 =$$

$$4 - 2 =$$

$$6 - 6 =$$

$$6 - 3 =$$

$$5 - 3 =$$

$$9 - 0 =$$

6. Áláa baanú lá na ɳarátó fé tííla. Baaní ákúna ɳaale
ɳaale. Tííla ɳara ɳe. Ákúna ɳaamí tííla ɳará fé
áláa ba nőo baanú ?

$$4 - 4 =$$

$$6 - 4 =$$

$$6 - 1 =$$

$$7 - 5 =$$

$$8 - 5 =$$

$$6 - 5 =$$

$$8 - 7 =$$

$$9 - 7 =$$

$$8 - 8 =$$

$$3 - 0 =$$

$$7 - 6 =$$

$$2 - 2 =$$

Tɔntómo kalátɔ ka mɪ na n̄ yε akóntaá.

Yε akóntaá ηjónsítɔ n̄ka.

$$\begin{array}{r} 4 \\ - 2 \\ \hline = \end{array} \quad \begin{array}{r} 5 \\ - 1 \\ \hline = \end{array} \quad \begin{array}{r} 2 \\ - 2 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \\ - 3 \\ \hline = \end{array} \quad \begin{array}{r} 3 \\ - 1 \\ \hline = \end{array} \quad \begin{array}{r} 6 \\ - 2 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \\ - 4 \\ \hline = \end{array} \quad \begin{array}{r} 3 \\ - 1 \\ \hline = \end{array} \quad \begin{array}{r} 5 \\ - 2 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 \\ - 4 \\ \hline = \end{array} \quad \begin{array}{r} 7 \\ - 3 \\ \hline = \end{array} \quad \begin{array}{r} 7 \\ - 0 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8 \\ - 4 \\ \hline = \end{array} \quad \begin{array}{r} 8 \\ - 8 \\ \hline = \end{array} \quad \begin{array}{r} 8 \\ - 2 \\ \hline = \end{array}$$

1. Álúna kúgbeloótí dón̄ vináñtɔ goóna ηaanú.

ɔ-kpatíya l̄. Goóre bándé wená vináñtɔ t̄vvnú.

Vináñtɔ t̄vvní ɔ wená ɔ-kpatíya l̄ ?

$$\begin{array}{r} 5 \\ \times 5 \\ \hline = 25 \end{array} \quad 5 \times 5 = 25$$

2. Ma-ðesí nyáj mángosé goóna ηatooro kiyáa mε.

Goóre bandé wená mángosé s̄vnú. Mángosé s̄umí ɔ nyaí feé ?

3. Áminá kónti bodobodo kumóléná ηanásá ka d̄v̄ bodobodo gogó mε. Bodobodo kumóle bándí wená bodobodosé lvn̄. Bodobodosé s̄umí Áminá ηc̄j̄ gogó mε ?

Yε akόntaá.

$$10 \times 2 = 20$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ \times 2 \\ \hline = 20 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \\ \times 5 \\ = \\ \hline \end{array}$$

$$2 \times 5 =$$

$$\begin{array}{r} 3 \\ \times 5 \\ = \\ \hline \end{array}$$

$$3 \times 5 =$$

$$\begin{array}{r} 4 \\ \times 5 \\ = \\ \hline \end{array}$$

$$4 \times 5 =$$

$$\begin{array}{r} 5 \\ \times 5 \\ = \\ \hline \end{array}$$

$$5 \times 5 =$$

$$\begin{array}{r} 4 \\ \times 7 \\ = \\ \hline \end{array}$$

$$4 \times 7 =$$

$$\begin{array}{r} 7 \\ \times 3 \\ = \\ \hline \end{array}$$

$$7 \times 3 =$$

$$\begin{array}{r} 8 \\ \times 3 \\ = \\ \hline \end{array}$$

$$8 \times 3 =$$

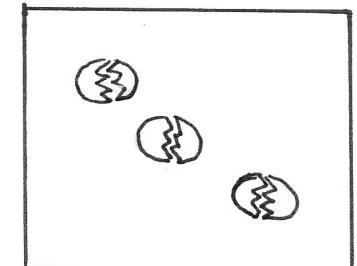
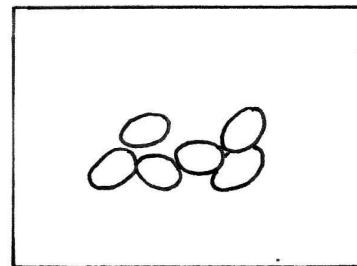
$$\begin{array}{r} 6 \\ \times 4 \\ = \\ \hline \end{array}$$

$$6 \times 4 =$$

Dzúnto 5

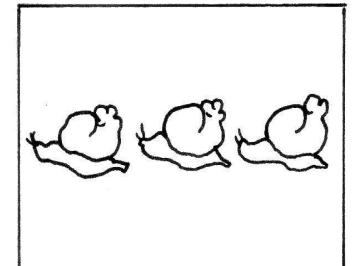
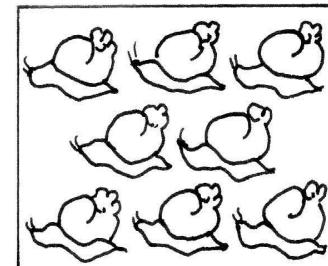
Təntómo kalátó ka mī na n̄ yε akόntaá fē ηóńsito.

1. Ma-afá kú yáláná lūdzv. Yáláná ηatooro sála lí o vúsi ηáná. Yáláná ηaamí ká fē-i ?

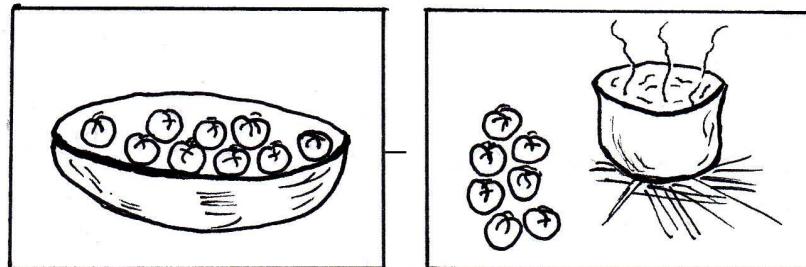
$$\underline{\hspace{2cm}} - \boxed{\hspace{1cm}} \underline{\hspace{2cm}} =$$

2. Ma-đevú təkəlí οgbíníje qikpeere. C fē o-đcōba tutooro. Οgbíníje tuvmí ká fē-i ?

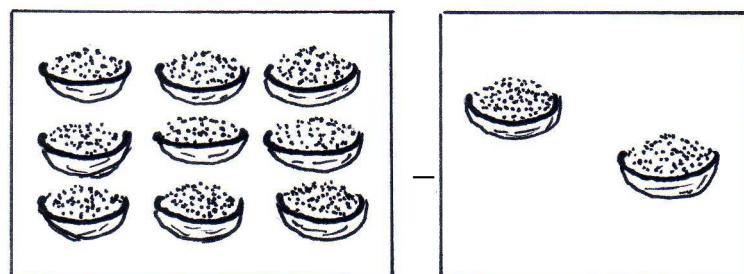
$$\underline{\hspace{2cm}} - \boxed{\hspace{1cm}} \underline{\hspace{2cm}} =$$

3. Faatí lé timátisé kákaari. Ó qú lvnle qomó me.
Timátisé sumí ká fé-ı ?

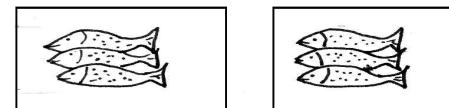
$$\underline{\hspace{1cm}} \quad \boxed{} \quad \underline{\hspace{1cm}} =$$

4. Áminá wená ɿmaawú ogúse kákaari. Ó fé súle
ɔ-dogó. ɿmaawú ogúse sumí ká fé-ı ?

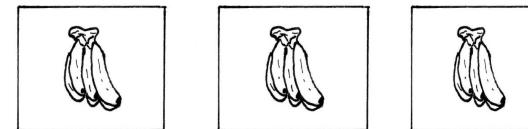
$$\underline{\hspace{1cm}} \quad \boxed{} \quad \underline{\hspace{1cm}} =$$

Dziúntɔ 9
Dziúntɔ qolítɔ fé bulímo mɔsi yábáa faala (0) álı
ákoo na kákaari (29) tɔntómɔ kalátɔ ka mì na ní
ye akóntaa.

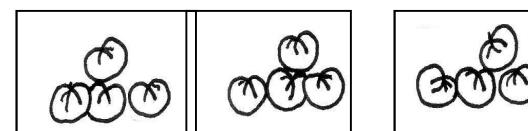

$$\text{X bulímo} \\ = \text{bu lí}$$

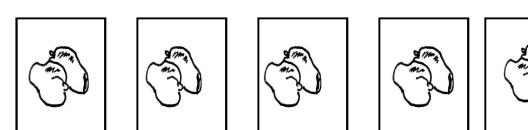
Butooro butooro bulímo buvle bu lí lüdzv.
 $3 \times 2 = 6$

$$3 \times 3 = 9$$

$$4 \times 3 = 12$$

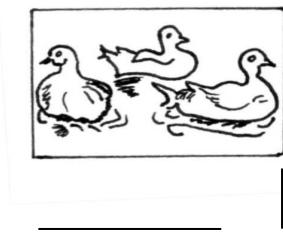
$$2 \times 5 = 10$$

Buvle buvle bulímo buvnú bu lí saláa.

$$4 \times 4 = 16$$

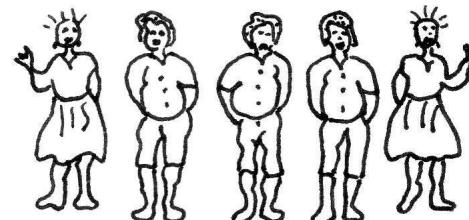
Ma lé kpákpákáná ñatooro dza. Tatá fé me kpákpákáná ñatooro. Bú feé yé kpákpákáná ñaamí bō má wáána ?

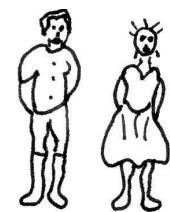
$$+$$

$$=$$

5. Sukúru nɔnɔ́ kurv me bíya baanú wáána kv me.
Awulíyaŋjó taláa, o ná sí baale tá kɔnì bōo.
Sukúru bíya baamí kaa nɔnɔ́ me ?

$$\square$$

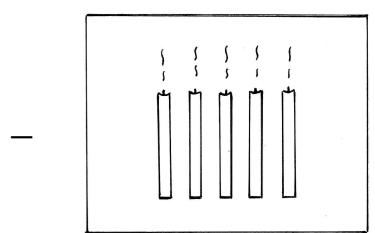
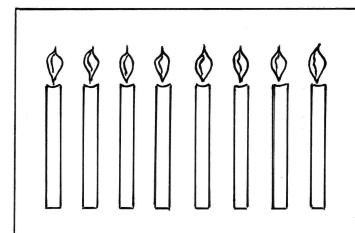

$$=$$

Yε akóntaá.

$$\begin{array}{r}
 10 & 12 & 9 & 20 \\
 6 & + 5 & + 9 & + 3 \\
 + 3 & + 1 & + 9 & + 4 \\
 \hline
 = & = & = & =
 \end{array}$$

6. Ma-atá sɔ́j séńqurisé díkpeere. Fefétɔ fosí bóre me gbaagba lí sunú díŋ. Séńqurisé sumí ká ka sɔ́j ?

$$\begin{array}{r}
 21 & 14 & 27 & 28 \\
 - 11 & + 3 & - 15 & - 13 \\
 \hline
 = & = & = & =
 \end{array}$$

7. Nɔnɔ́o kuru me ma ná ásúkúba káñvuru. Ló ma nyíŋ fé be dágbarásé ka kú be. Ásúkúba baamí káa ?

8. Ma túi wéná kúdzɔ́ goóre ñari. Goóre dí wéná kúdzɔníŋe ñikpeere lí ma lísi lúdzu. Kúdzɔníŋe tuvmí káa goóre dí me ?

9. Bísíkíítisé sile we sibóre me. Ma-devú tókó karí. Bísíkíítisé sumí ká sibóre me ?

Dziúntɔ 8 Tókósítɔ

Kpínatɔ

Yε akónthaá.

$$4 + 5 =$$

$$8 + 3 =$$

$$6 + 9 =$$

Ijónsítɔ

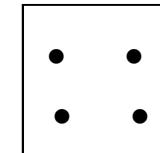
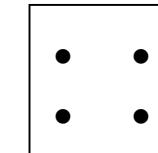
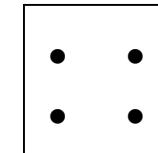
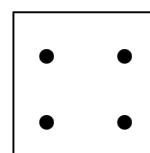
Yε akónthaá.

$$9 - 5 =$$

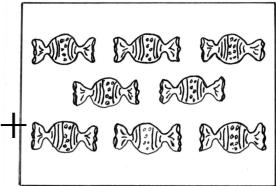
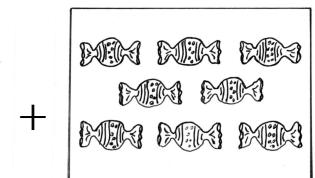
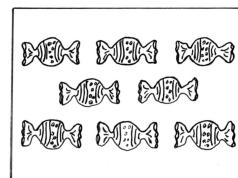
$$5 - 3 =$$

$$15 - 4 =$$

Ge aðákaásé sedzé me ka mɔrɔsí ka yε akónthaá kpínatɔ ñika na ní ñú bu yábáa.

$$\underline{\quad} + \underline{\quad} + \underline{\quad} + \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

$$\underline{\quad} + \underline{\quad} + \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

4. Bíya ákoo na qikpeere wáána sukúru nɔnɔ́o me.
Bíya saláa ŋuvvru tá dzin̄ kalát̄ bó. Bíya baamí wáána nɔnɔ́o me ka dzin̄ kalát̄ ?

5. Ína ákoo na qaari wáána fé awulíyanbaá bá wili ná sukúru. Amá ba vé wlít̄ ína saláa. (Bá na ba kpákpárásé wéná nɔ́ya.) Ína ŋaamí ká bá wili sukúru ?

6. Baa gé yá bá dzv̄ sukúru ba kperé adolíyanbaá kálansé ákoo na kákaari. Adolíyanbaá qánsi kálansé saláa kákaari ba lít̄ sukúru nɔnɔ́o me. Kálansé sumí ká fé be ?

Dziúnt̄ 6

Dziúnt̄ qolít̄ mɔsí yábáa saláa (10) ál̄i ákoo na kákaari (29) na kpínat̄ yéto.

Đí beresi kalát̄ mɔsí saláa (10) ál̄i ákoo na kákaari (29).

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29

k karí karí
s saláa saláa

$$\begin{array}{r} 1 \ 0 \\ + \ 1 \ 0 \\ \hline = \ 2 \ 0 \end{array}$$

k	s
1	0

k	s
2	0

Saláa ló ba kpína saláa bu yé ákoo.

Yábaá mɔrsít̄ mɔsí saláa (10) ál̄i ákoo na kákaari (29).

10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

10

20 21 22 23 24 25 26 27 28 29

20

Đí qoli akóntaá kpínatō ñka mɔsɪ yábáa faala (0) álì ákoo na kákaarí (29).

$$\begin{array}{r}
 \begin{array}{c} \bullet\bullet\bullet \\ \bullet\bullet \\ \bullet\bullet \end{array} & 8 \\
 \begin{array}{c} \bullet \\ \bullet \end{array} & + \quad 2 \\
 \hline
 \begin{array}{c} \bullet\bullet\bullet\bullet \\ \bullet\bullet\bullet \\ \bullet\bullet \end{array} & = \quad 10
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \begin{array}{c} \bullet\bullet\bullet \\ \bullet\bullet \\ \bullet\bullet \end{array} & 9 \\
 \begin{array}{c} \bullet \\ \bullet \end{array} & + \quad 1 \\
 \hline
 \begin{array}{c} \bullet\bullet\bullet\bullet \\ \bullet\bullet\bullet \\ \bullet\bullet \end{array} & = \quad 10
 \end{array}$$

Ye akóntaá.

$$\begin{array}{r}
 \begin{array}{r} 8 \\ + 5 \\ \hline \end{array} & \begin{array}{r} 6 \\ + 7 \\ \hline \end{array} & \begin{array}{r} 7 \\ + 7 \\ \hline \end{array} & \begin{array}{r} 9 \\ + 7 \\ \hline \end{array}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \begin{array}{r} 9 \\ + 6 \\ \hline \end{array} & \begin{array}{r} 9 \\ + 3 \\ \hline \end{array} & \begin{array}{r} 6 \\ + 6 \\ \hline \end{array} & \begin{array}{r} 8 \\ + 8 \\ \hline \end{array}
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \begin{array}{r} 9 \\ + 8 \\ \hline \end{array} & \begin{array}{r} 9 \\ + 9 \\ \hline \end{array} & \begin{array}{r} 8 \\ + 3 \\ \hline \end{array} & \begin{array}{r} 10 \\ + 9 \\ \hline \end{array}
 \end{array}$$

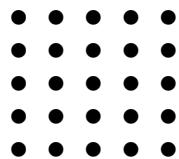
Tɔntómɔ kalátɔ ka mɪ na ní ye akóntaá.

- Mésési bíya ákoo na kákaarí wána bv bóre me. Ma-ðesí lísí bíya baale ka sɔŋ ná fitíla karasínj ñka. Mésési bíya baamí ká ku bóre me ?

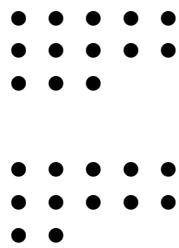
$$\begin{array}{r}
 29 \\
 - 2 \\
 \hline
 = 27
 \end{array}$$

- Ma-afá tirí me sɪ má kaa le mésési bóóna ákoo na ñaanú kiyáa me. Bútitɔ me ma qáñsi mésési bóóna ñaanú. Mésési bóóna ñaamí ká fé me ?

- Ma-ðesí várí kédzinbína ákoo na ñaale. Kumanga sánj ñé lí kédzinbína saláa siwu. Kédzinbína ñaamí káa gogó me ?

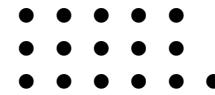
2 5

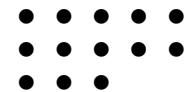
1 3

$$\begin{array}{r} \\ \hline \end{array}$$

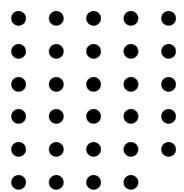
= 1 2

1 6

$$+ 1 3$$

= 2 9

Yε akóntaá.

$$\begin{array}{r} 23 \\ - 12 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 22 \\ - 10 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 26 \\ - 26 \\ \hline = \end{array}$$

Yε akóntaá.

$$\begin{array}{r} 10 \\ + 5 \\ \hline = \end{array} \quad \begin{array}{r} 10 \\ + 8 \\ \hline = \end{array} \quad \begin{array}{r} 9 \\ + 10 \\ \hline = \end{array} \quad \begin{array}{r} 10 \\ + 4 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 25 \\ - 15 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 28 \\ - 11 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 29 \\ - 19 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 10 \\ + 10 \\ \hline = \end{array} \quad \begin{array}{r} 12 \\ + 7 \\ \hline = \end{array} \quad \begin{array}{r} 3 \\ + 15 \\ \hline = \end{array} \quad \begin{array}{r} 16 \\ + 2 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 21 \\ - 10 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 24 \\ - 14 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 27 \\ - 16 \\ \hline = \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 20 \\ + 4 \\ \hline = \end{array} \quad \begin{array}{r} 6 \\ + 20 \\ \hline = \end{array} \quad \begin{array}{r} 22 \\ + 7 \\ \hline = \end{array} \quad \begin{array}{r} 3 \\ + 26 \\ \hline = \end{array}$$

Yε akόntaá.

$$\begin{array}{r}
 15 \\
 + 2 \\
 + 1 \\
 \hline
 = 18
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 12 \\
 + 4 \\
 + 3 \\
 \hline
 = 19
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 14 \\
 + 1 \\
 + 2 \\
 \hline
 = 17
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 13 \\
 + 3 \\
 + 2 \\
 \hline
 =
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 11 \\
 + 8 \\
 + 0 \\
 \hline
 =
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 14 \\
 + 5 \\
 + 0 \\
 \hline
 =
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 17 \\
 + 1 \\
 + 1 \\
 \hline
 =
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 18 \\
 + 1 \\
 + 0 \\
 \hline
 =
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 16 \\
 + 2 \\
 + 1 \\
 \hline
 =
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 20 \\
 + 4 \\
 + 4 \\
 \hline
 =
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 28 \\
 + 0 \\
 + 1 \\
 \hline
 =
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 24 \\
 + 3 \\
 + 2 \\
 \hline
 =
 \end{array}$$

Dziúntɔ 7

Dziúntɔ qolítɔ fέ ηjóñsütɔ mɔsι yábáa saláa (10) álı́ akóo na kákaaři (29) na tɔntómɔ kalátɔ ka mι na n̄ yε akόntaá.

$$\begin{array}{c}
 \bullet \bullet \bullet \bullet \bullet \\
 \bullet \bullet \bullet \bullet \bullet \\
 \bullet \bullet \bullet \bullet \bullet \\
 \hline
 14
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \bullet \bullet \bullet \\
 \bullet \bullet \bullet \\
 \bullet \bullet \bullet \\
 \hline
 4
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 10 \\
 =
 \end{array}$$

$$14 - 4 = 10$$

$$\begin{array}{c}
 \bullet \bullet \bullet \bullet \bullet \\
 \hline
 18
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 \bullet \\
 \bullet \bullet \bullet \bullet \bullet \\
 \hline
 1
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 17 \\
 =
 \end{array}$$

$$18 - 1 = 17$$

Yε akόntaá.

$$\begin{array}{r}
 13 \\
 - 3 \\
 \hline
 =
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 13 \\
 - 2 \\
 \hline
 =
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 16 \\
 - 4 \\
 \hline
 =
 \end{array}
 \quad
 \begin{array}{r}
 19 \\
 - 5 \\
 \hline
 =
 \end{array}$$